

Medicatie reconciliatie bij opstart orale antikanker therapie

---

KU Leuven: Prof. Dr. Apr. Veerle Foulon & Apr. Ilyse Kenis

BAF: Apr. Paulien Michiels & Apr. Mare Claeys

KAVA: Apr. Anneleen Robberechts & Mr. Carpriau

Inhoud opleiding

Algemene inleiding orale antikanker therapie

- Feiten over orale antikanker therapie
- Zorgprocessen bij orale antikanker therapie

Medicatie reconciliatie bij opstart orale antikanker therapie

- Transmurale zorg en medicatie reconciliatie
- Enveloppe-actie

Handvaten voor medicatie reconciliatie gesprek

- Inhoud aan de hand van 5-stappelpplan
- Specifieke aandachtspunten doelgroep

Casussen

Algemene inleiding orale antikanker therapie

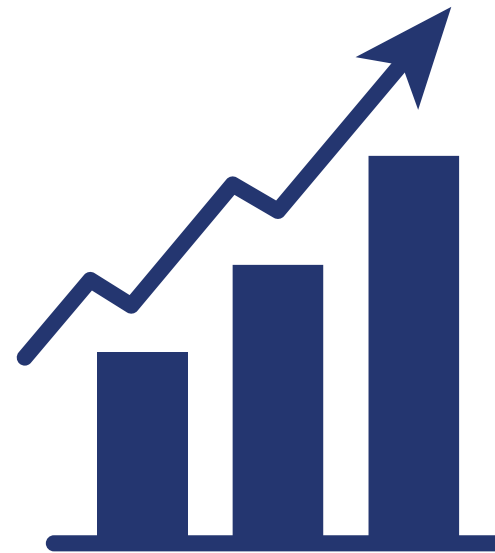
1. Feiten over orale antikanker therapie
2. Zorgprocessen bij een orale antikanker therapie

Feiten over orale antikanker therapie

Het aantal orale antikanker therapieën blijft stijgen:

- > 70 verschillende orale antikanker geneesmiddelen op de Belgische markt
- Grootste aandeel (> 30) wordt vertegenwoordigd door de proteïnekinase-inhibitoren

Voordelen orale antikanker therapie

- Aangenamere toedieningsweg
- Behandeling speelt zich hoofdzakelijk af in **thuissetting**, minder ziekenhuisbezoeken
- Groter gevoel van vrijheid en controle over de eigen therapie

Uitdagingen bij orale antikanker therapie

- Perceptie “maar een pilletje”
- Krachtige en dure geneesmiddelen
- Mogelijk complexe inname schema's en veel nevenwerkingen

→ **Grote verantwoordelijkheid voor de patiënt**

Uitdagingen bij orale antikanker therapie

Therapietrouw en toxiciteitmanagement

Zelfmanagement wordt belangrijker

Begeleiding door zorgverleners

Zelfmanagement-ondersteuning

Uitdagingen

Verantwoordelijkheid bij de patiënt

- Correcte inname van een complex schema
- Herkennen van nevenwerkingen en alarmsignalen
- Chronische therapie: vaak onderbreking/stopzetting

→ succes van therapie mede afhankelijk van de **therapietrouw**

→ belang van **zelfmanagement** bij patiënten stijgt

→ adequate **zelfmanagement-ondersteuning** door zorgverleners is cruciaal

Uitdagingen

Zelfmanagement

Het vermogen van de patiënt om **om te gaan met een aandoening** (symptomen, behandeling, fysieke en psychosociale gevolgen en levensstijlaanpassingen) en deze te **integreren in het dagelijkse leven** met als doel een **optimale kwaliteit van leven** te bekomen.

Uitdagingen

Zelfmanagement-ondersteuning

Het systematisch verstrekken van **educatie en ondersteunende interventies** door zorgverleners met als doel het **verhogen van de patiënten hun vaardigheden en vertrouwen** in het managen van hun aandoening(en), inclusief probleemoplossend handelen, doelbepaling, actieplanning en monitoring van vooruitgang en problemen vanuit een partnerschap tussen patiënt en hulpverlener.

Zorgprocessen bij een orale antikanker therapie

Hoe zit de zorg voor patiënten op een orale antikanker
therapie eruit?

Hoe ziet zorg eruit?

i.v.

p.o.

CONTACT onderzoeksproject

Universitair Centrum voor
Verpleegkunde en Vroedkunde

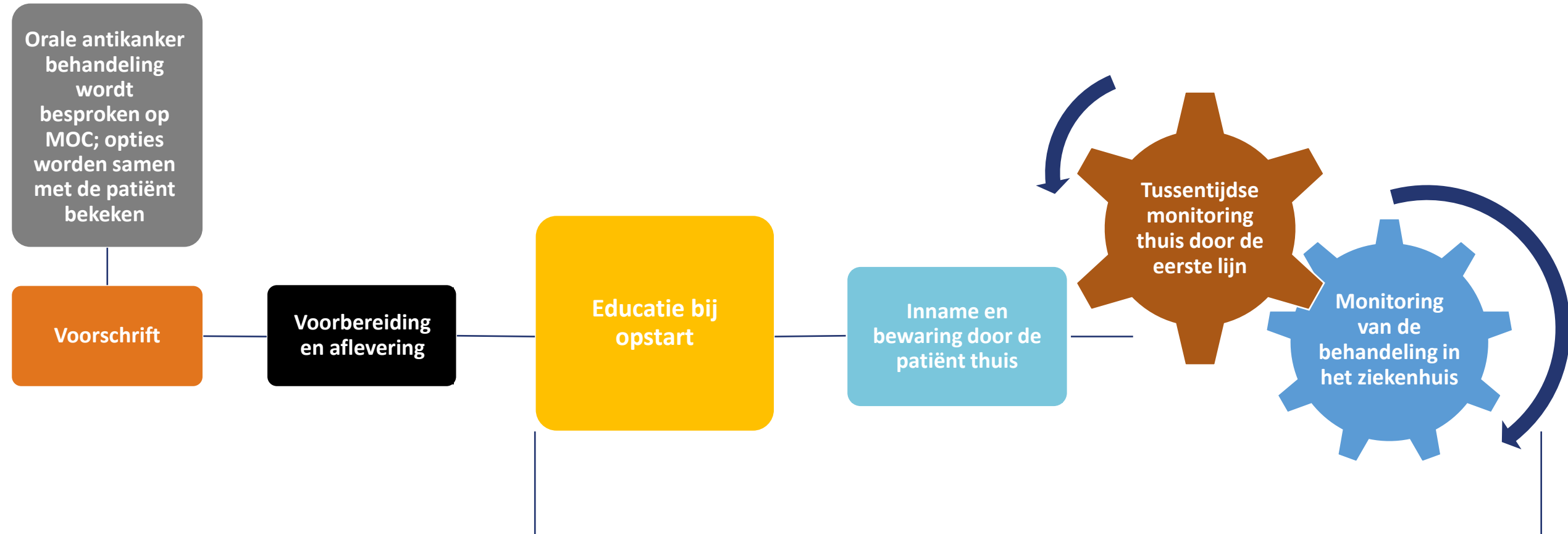
CONTACT onderzoeksproject

Collaborative Network to Take responsibility for oral AntiCancer Treatment

Een project dat tot doel heeft een **transmuraal zorgpad op maat** te ontwikkelen
voor patiënten behandeld met **orale antikanker geneesmiddelen**
met het oog op **adequaat zelfmanagement**

Zorgprocessen

Grote variatie tussen ziekenhuizen en oncologische teams

Continuïteit van zorg

Zorg gecentraliseerd in het ziekenhuis

Therapie speelt zich af in thuissetting

- Zorgverleners uit 1^e en 2^e lijn betrekken
- Duidelijkheid scheppen over wie welke rol vervult

! Rolinvulling verschilt in functie van fase waarin de patiënt zich bevindt (nieuwe diagnose, opstart medicatie, chronisch verhaal, ...)

Rolverdeling

Actoren in **eerste** lijn :

- Huisapotheker
- Huisarts
- Thuisverpleegkundige
- Psycholoog
- Kinesist
- ...

Actoren in **tweede** lijn :

- Oncoloog
- (klinisch) apotheker / ziekenhuisapotheker
- Verpleegkundige / oncocoach
- Maatschappelijk assistent
- Psycholoog
- ...

→ Elke zorgverlener heeft zijn **sterktes** en kan een **unieke toegevoegde waarde** zijn in het team

Medicatie reconciliatie bij opstart van orale antikanker therapie

1. Transmurale zorg en medicatie reconciliatie
2. Enveloppe actie en actie medicatie reconciliatie

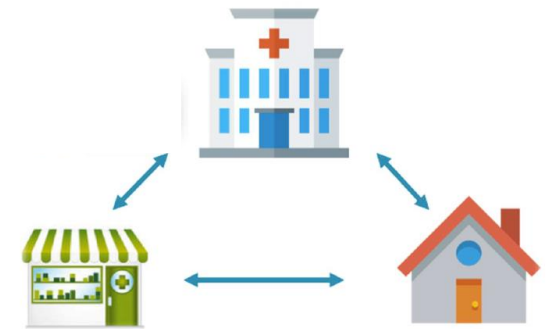
Transmurale zorg en medicatie reconciliatie

Huidige situatie

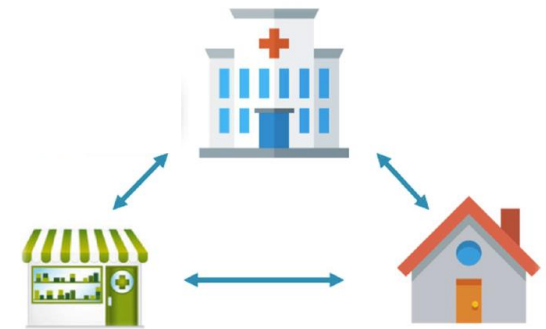
- **Transmurale medicatiebeleid** (overgang van ziekenhuis naar thuis en omgekeerd) verloopt niet optimaal
- **Online platformen** om gegevens te delen (zoals bv. Vitalink) werken niet optimaal, waardoor de apotheker onvoldoende informatie heeft om de nodige begeleiding uit te voeren

Huidige situatie

- Bij opstart orale antikanker therapie **geen communicatie** aan apotheker
  - De **apotheker is niet op de hoogte** van orale antikanker therapie
  - In het **ziekenhuis** heeft men geen zicht op **volledige thuismedicatie** van de patiënt
- Elke relevante zorgverlener zou over een **correct en up-to-date medicatieschema** moeten beschikken

Huidige situatie

Tussenoplossing?

De enveloppe als tool voor informatieoverdracht vanuit het ziekenhuis naar de openbare apotheek!

Vergeet mij niet, ik ben belangrijk

Ne m'oubliez pas, je suis important

GEEF DEZE ENVELOPPE AAN JE (HUIS)APOTHEKER

REMETTEZ CETTE ENVELOPPE À VOTRE PHARMACIEN (DE RÉFÉRENCE)

In deze enveloppe vind je je medicatieschema en voorschriften.
Dans cette enveloppe, vous trouverez le schéma des médicaments et les ordonnances.

EEN INITIATIEF VAN / UNE INITIATIVE DE **VZA VAN**
Vlaamse Vereniging van Ziekenhuisapothekers / Vlaams Apothekers Netwerk

Medicatie reconciliatie ?

= “Het proces waarbij het **meest accurate medicatieschema** van een patiënt wordt geïdentificeerd en opgesteld, inclusief de naam, dosering, frequentie en toedieningsvorm, en het gebruiken van deze lijst om correcte medicatie af te leveren aan de patiënt binnen het gezondheidssysteem [en de patiënt hierbij te begeleiden].”

Enveloppe-actie

Actie medicatie reconciliatie

Vergeet mij niet, ik ben belangrijk

Ne m'oubliez pas, je suis important

**GEEF DEZE ENVELOPPE
AAN JE (HUIS)APOTHEKER**

**REMETTEZ CETTE ENVELOPPE À
VOTRE PHARMACIEN (DE RÉFÉRENCE)**

In deze enveloppe vind je je medicatieschema en voorschriften.
Dans cette enveloppe, vous trouverez le schéma des médicaments et les ordonnances.

EEN INITIATIEF VAN
UNE INITIATIVE DE:

Vlaamse Vereniging van
Ziekenhuisapothekers

Vlaams Apothekers Netwerk

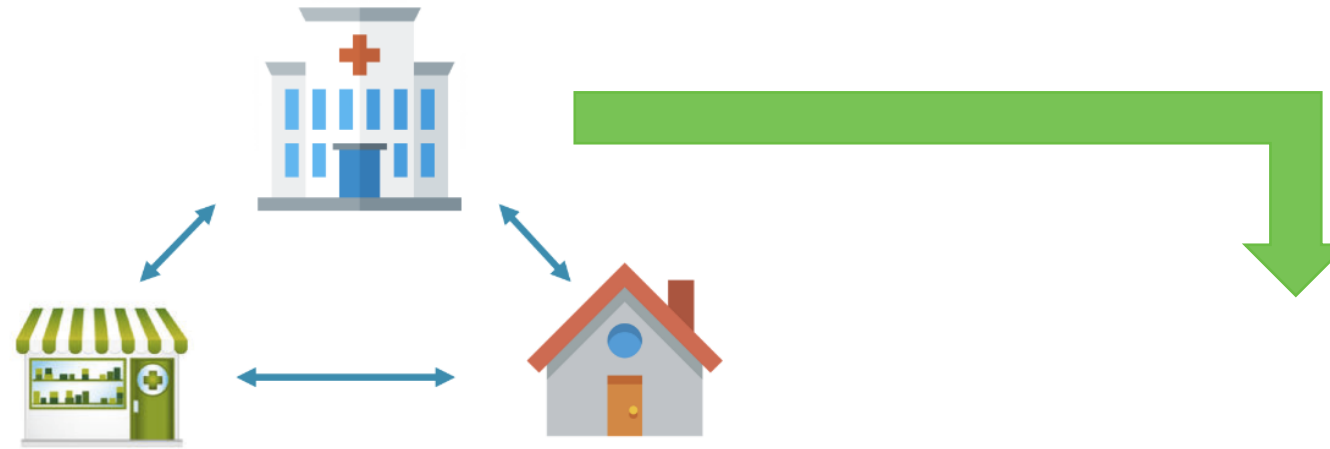
Voorgaande projecten

- Fase 1: juni 2019 – december 2019
  - Opstart UZ Leuven, Heilig Hart Leuven, RZ Tienen: afdeling geriatrie
  - Ontwerp enveloppe
- Fase 2: januari 2020 – april 2021
  - Uitbreiding UZ Leuven, Heilig Hart Leuven RZ Tienen: meerdere afdelingen
  - Nieuw ontwerp enveloppe
  - Nieuwe materialen: poster verpleegkundige, poster patiënten, poster apothekers
  - Vergoeding voor apothekers in chronic care regio's: Zorgzaam Leuven en Verbonden in de ZOHrg Tienen
- Fase 3: mei 2021 – heden
  - Nieuw ontwerp enveloppe
  - Digitaal registratieformulier
  - Uitbreiden naar specifieke doelgroepen (psychiatrie, orale antikankertherapie)
  - Vergoeding loopt verder

Informatieoverdracht naar de apotheek

MAAR: ondanks betere informatieoverdracht vaak “fouten” in het medicatieschema (discrepanties) of **geneesmiddel-gebonden problemen**

Resultaten fase 2

**GEEF DEZE ENVELOPPE
AAN JE (HUIS)APOTHEKER**

**REMETTEZ CETTE ENVELOPPE À
VOTRE PHARMACIEN (DE RÉFÉRENCE)**

In deze enveloppe vind je je medicatieschema en voorschriften.
Dans cette enveloppe, vous trouverez le schéma des médicaments et les ordonnances.

EEN INITIATIEF VAN
UNE INITIATIVE DE

VZA Vlaamse Vereniging van
Ziekenhuisapothekers

VAN Vlaams Apothekers Netwerk

Bij **23%** van de patiënten ontdekte de apotheker **minstens één discrepantie** tijdens de medicatie reconciliatie na ontslag.

Bij **27%** van de patiënten stelde de apotheker minstens **één geneesmiddel-gebonden probleem** vast tijdens de medicatie reconciliatie na ontslag.

In **10%** van de gevallen contacteerde de apotheker **een andere zorgverlener** tijdens het medicatie reconciliatie gesprek na ontslag.

Resultaten fase 2

Actie(s) ondernomen door de apotheker N = 642 (waarbij apothekers de optie hadden om meerdere uitgevoerde acties aan te duiden)	Aantal keer gerapporteerd
Uitgebreid gesprek met de patiënt	424
Doorverwijzing	42
Instructies of training rond toediening	192
Afleveren van hulpmiddelen voor ondersteuning therapietrouw, inclusief begeleiding ervan	38
Verduidelijking of toevoeging van informatie (in het farmaceutisch dossier)	225
Substitutie	151
Optimalisatie van toedieningsvorm -en/of weg	31
Aanpassing verpakkingsgrootte of hoeveelheid	48
Dosisaanpassing	33
Therapie gestopt of niet afgeleverd	21
Voorstel tot therapietoezicht/monitoring	29

Enveloppe-actie bij orale antikanker therapie

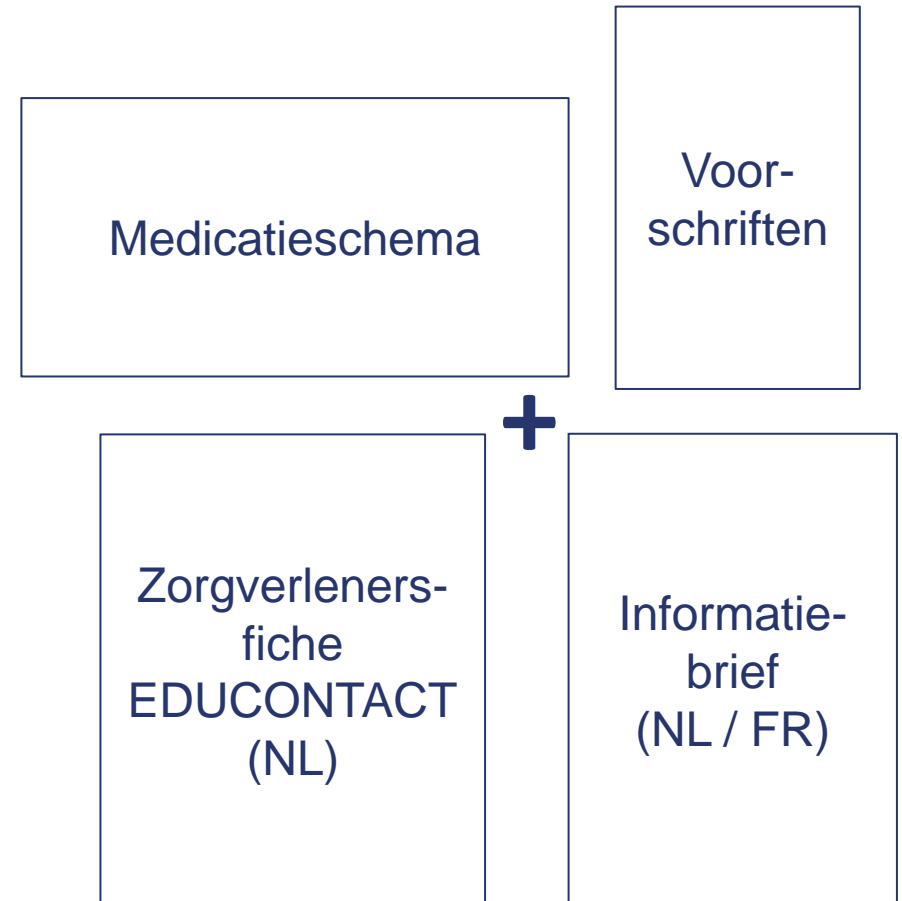
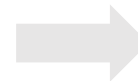
Enveloppe gebruikt in **AZ Klina Brasschaat** en **AZ Jan Portaels Vilvoorde** bij opstart van patiënten op een orale antikanker therapie

Enveloppe-actie bij orale antikanker therapie

Enveloppe wordt in het ziekenhuis **afgegeven aan patiënt bij opstart orale antikanker therapie** en de patiënt moet deze zelf meenemen naar de apotheek

Enveloppe-actie bij orale antikanker therapie

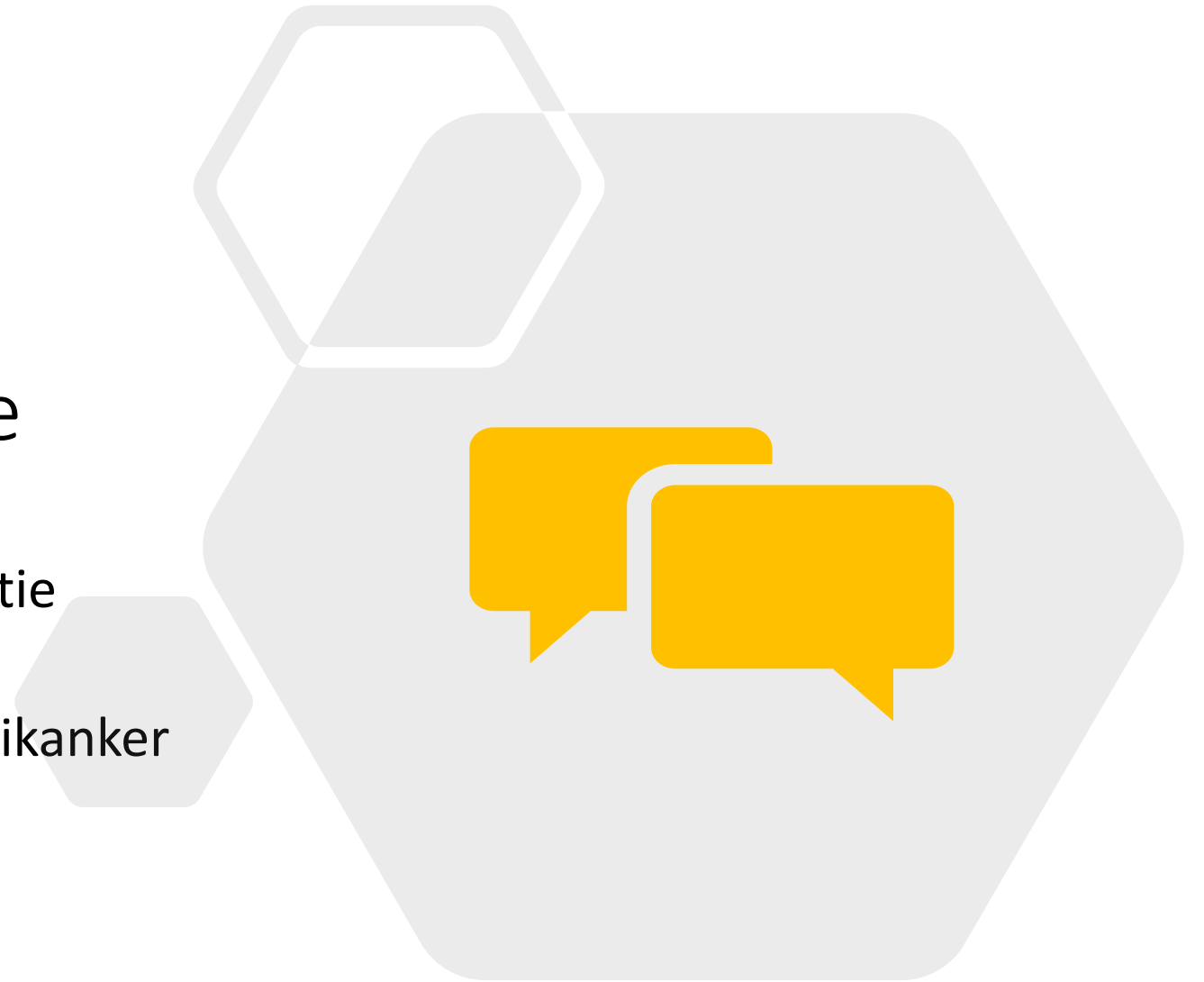

Wat als je een enveloppe ontvangt?

- De apotheker scant de code op de enveloppe → registratie ontvangst enveloppe door apotheker
- De apotheker vergelijkt alle verkregen informatie met de informatie in eigen systeem
- Bij problemen/tegenstrijdigheden: aanpassen in Vitalink OF telefonisch contact met contactpersoon in ziekenhuis
- De apotheker vult online registratieformulier in → dataverzameling i.h.k.v. enveloppe-actie

Handvaten voor medicatie reconciliatie gesprek

1. Structuur medicatie reconciliatie
gesprek
2. Aandachtspunten bij orale antikanker
therapie

Structuur medicatie reconciliatie gesprek

Medicatiereconciliatie? Dit kan in 5 stappen!

- 1 Doe een intake:**
 = bevrage de patiënt en/of mantelzorgers
  - Over **welke patiënt** gaat het?
  - Waarom** werd de patiënt opgenomen in het ziekenhuis?
  - Wanneer** is de patiënt ontslagen uit het ziekenhuis?
  - Is de patiënt al bij de **huisarts** geweest?
  - Is er **thuisverpleging**?
- 2 Verzamel alle informatie rond medicatie van de patiënt**
  - Medicatiehistoriek, gedeeld farmaceutisch dossier
  - Medicatieschema in software apotheek/Vitalink
  - Voorschriften, medicatieschema uit het ziekenhuis
  - Informatiefiche orale antikanker therapie van het ziekenhuis
  - Overbruggingsmedicatie
- 3 Vergelijk alle verkregen informatie (uit stap 1 en 2)**
  - Tegenstrijdige informatie** in de verschillende bronnen? (*andere specialiteit, dosis of posologie*)
  - Geneesmiddel-gebonden problemen?** (*gebruik, kwaliteit voorschrift, keuze geneesmiddel/therapie, interacties, patiënt, logistiek, keuze van dosering,...*)
- 4 Onderneem de nodige acties**

Actie afhankelijk van de situatie, MAAR ALTIJD:

  - Voer een **gesprek**: bespreek bevindingen met patiënt en/of mantelzorgers
  - Zorg voor een **up-to-date medicatieschema** (*dus: aanpassen indien nodig en opladen op Vitalink*)
- 5 Geef op maat medicatiebegeleiding (aan patiënt en/of mantelzorgers)**
  - Overloop het (**nieuwe**) **medicatieschema** met de patiënt
  - Pols naar **therapietrouw** van de patiënt
  - Geef **advies op maat**
  - Ga na of **alles duidelijk** is voor de patiënt en/of mantelzorgers

Patiënten uit UZ Leuven, HH Leuven, RZ Tienen en Alexianen die ontslagen worden uit het ziekenhuis krijgen deze **enveloppe voor de apotheek** mee.

Vraag er actief naar!

Structuur van het gesprek: 5 stappen

Hoe kan de huisapotheker een patiënt begeleiden bij opstart van een orale antikanker therapie in het ziekenhuis?

Structuur van het gesprek: 5 stappen

1

Doe een intake:
= bevroag de patiënt
en/of mantelzorger

- Over **welke patiënt** gaat het?
- Waarom** werd de therapie gestart?
- Wanneer** is de patiënt gestart met de therapie?
- Is de patiënt al bij de **huisarts** geweest?
- Is er **thuisverpleging**?

Structuur van het gesprek: 5 stappen

2

Verzamel alle informatie rond medicatie van de patiënt

- Medicatiehistoriek, gedeeld farmaceutisch dossier
- Medicatieschema in software apotheek/Vitalink
- Voorschriften, medicatieschema uit het ziekenhuis
- Informatiefiche orale antikanker therapie van het ziekenhuis
- Overbruggingsmedicatie

Structuur van het gesprek: 5 stappen

3

**Vergelijk alle
verkregen informatie**
(uit stap 1 en 2)

- Tegenstrijdige informatie** in de verschillende bronnen?
(andere specialiteit, dosis of posologie)
- Geneesmiddel-gebonden problemen?**
(gebruik, kwaliteit voorschrift, keuze geneesmiddel/therapie, interacties, patiënt, logistiek, keuze van dosering,...)

Structuur van het gesprek: 5 stappen

4

Onderneem de nodige acties

Actie afhankelijk van de situatie,
MAAR ALTIJD:

- Voer een **gesprek**: bespreek bevindingen met patiënt en/of mantelzorg
- Zorg voor **een up-to-date medicatieschema** (*dus: aanpassen indien nodig en opladen op Vitalink*)

Structuur van het gesprek: 5 stappen

5

**Geef op maat
medicatiebegeleiding**
*(aan patiënt en/of
mantelzorger)*

- Overloop het **(nieuwe) medicatieschema** met de patiënt
- Pols naar **therapietrouw** van de patiënt
- Geef **advies op maat**
- Ga na of **alles duidelijk** is voor de patiënt en/of mantelzorger

Aandachtspunten bij orale antikanker therapie

Specifieke aandachtspunten doelgroep ?

Aflevering orale antikanker therapie

13.1. Chemotherapie

13.1.1. Alkylerende middelen

13.1.2. Antimetabolieten

13.1.3. Antitumorale antibiotica

13.1.4. Topo-isomerase-inhibitoren

13.1.5. Microtubulaire inhibitoren

13.2. Targeted Therapie

Contra-indicaties

- Voor de verschillende moleculen bestaan specifieke contra-indicaties die opgenomen zijn in de SKP's.

13.2.1. Monoklonale antilichamen

13.2.2. Proteïnekinase-inhibitoren

13.2.3. PARP-inhibitoren

13.2.4. Proteasoominhibitoren

13.3. Immunotherapie

Immunotherapie zet het immuunsysteem aan tot een respons tegen kanker.

Contra-indicaties

- Voor de verschillende moleculen bestaan specifieke contra-indicaties die opgenomen zijn in de SKP's.

13.3.1. Immuncheckpoint-inhibitoren

13.3.2. Diverse immunotherapeutische middelen

13.4. Diverse antitumorale middelen

13.5. Anti-hormonale middelen in de oncologie

Dit hoofdstuk bespreekt een aantal anti-hormonale middelen die bijna uitsluitend in de oncologie gebruikt worden.

13.5.1. Selectieve oestrogenreceptor-modulatoren in de oncologie

13.5.2. Aromatase-inhibitoren

13.5.3. Anti-androgenen

Aflevering door **officina-apotheker**

Aflevering door **ziekenhuisapotheker**

Aflevering door officina-apotheker

13.5. Anti-hormonale middelen in de oncologie

- **Tamoxifen**
- **Aromatase-inhibitoren:** anastrozol, letrozol, exemestan
- **Anti-androgenen:** abirateron, bicalutamide, enzalutamide, flutamide

13.1.2. Antimetabolieten

- **Capecitabine** (p.o.)

13.2.2. Proteïnekinase-inhibitoren

- **Imatinib**

Aflevering door ziekenhuisapotheker

- Specialistische medicatie
- Afhankelijk van informatiedoorstroming vanuit het ziekenhuis of van informatie door patiënt
- → noteren in eigen systeem !

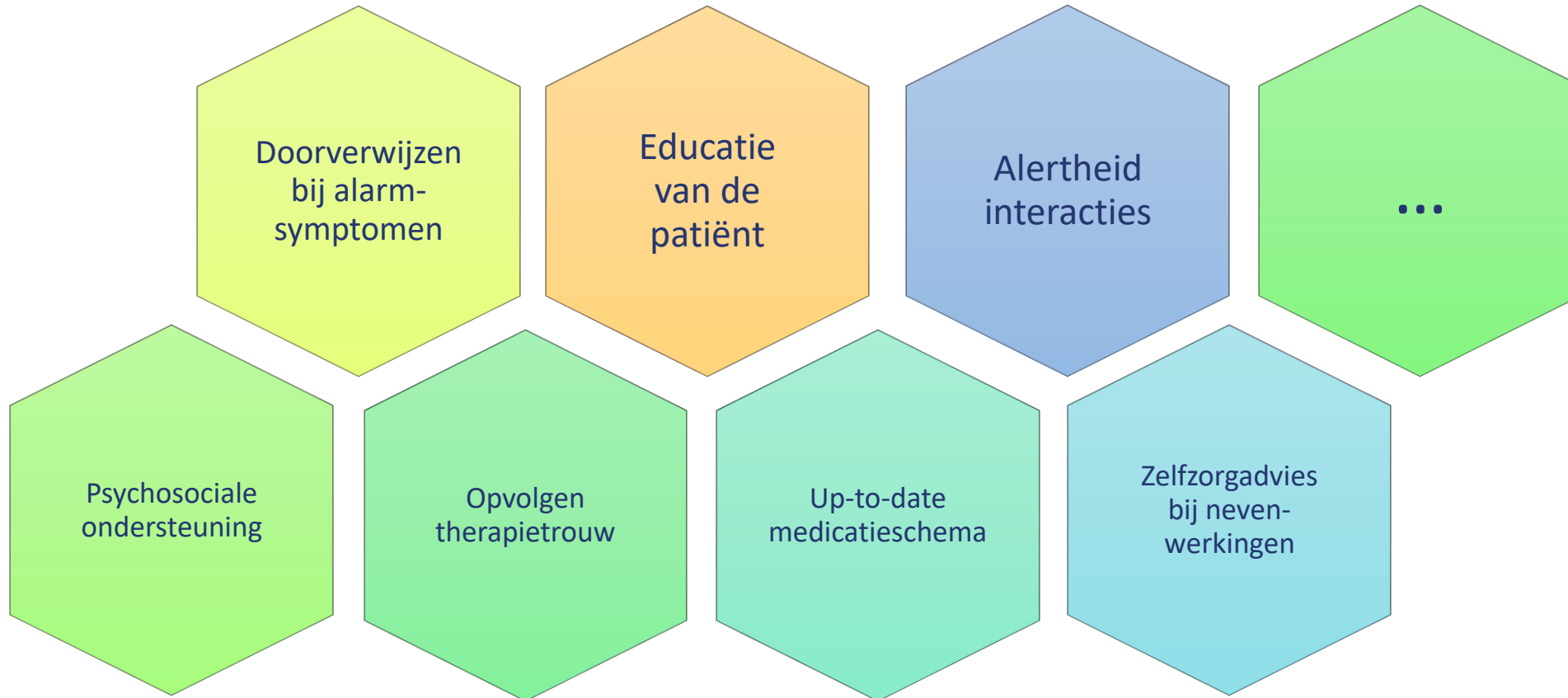
Rol van de apotheker bij orale antikanker therapie?

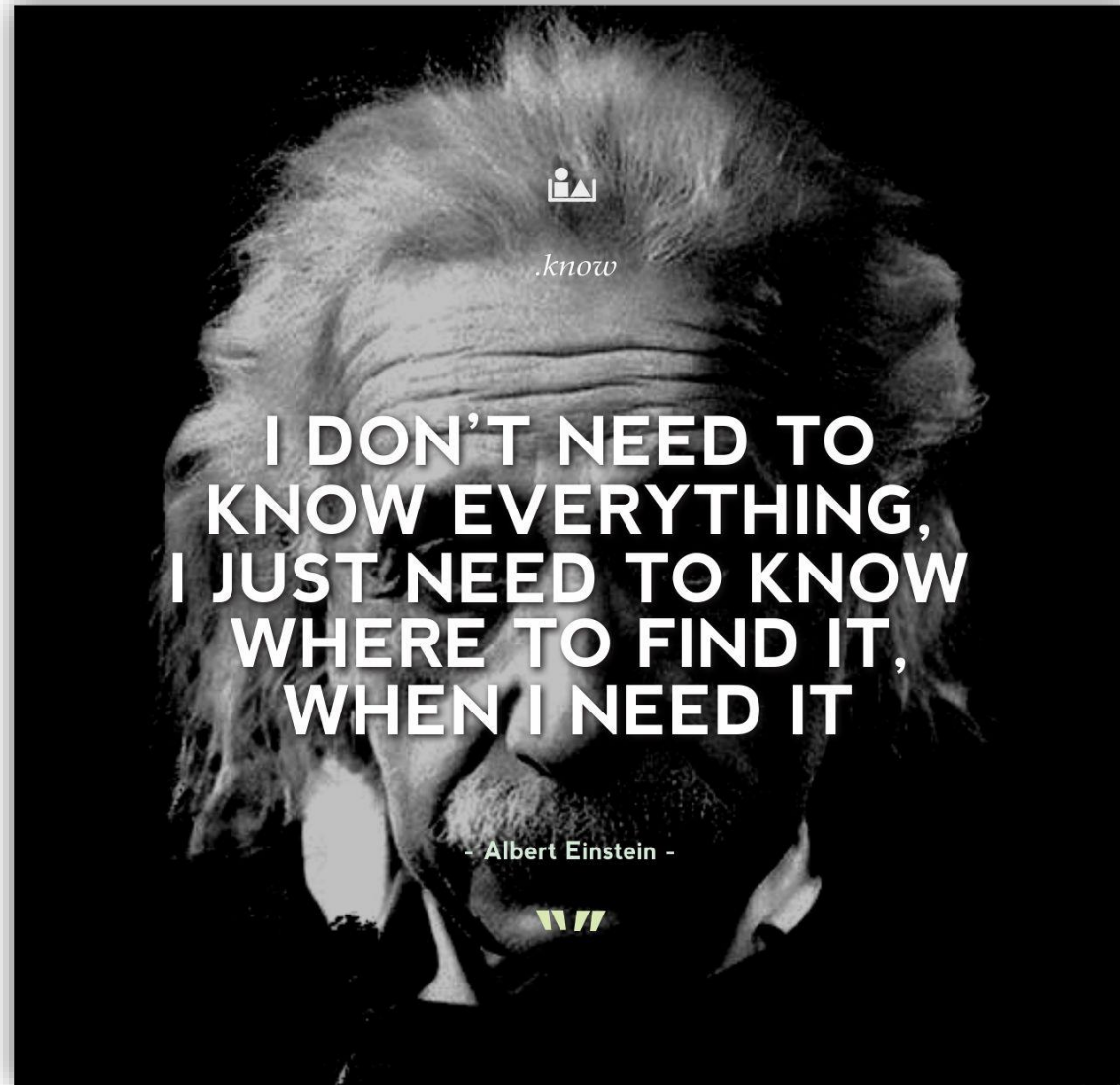
Voor welke vragen/ problemen / situaties komen oncologische patiënten in de apotheek?

- Aflevering van oncologische geneesmiddelen
- Aflevering van supportieve geneesmiddelen
- Zelfzorgvragen: OTC-medicatie, dermo-cosmetische producten, kruiden en voedingssupplementen (!)

Rol van de apotheker bij orale antikanker therapie?

Aandachtspunten bij orale antikanker therapie

I DON'T NEED TO
KNOW EVERYTHING,
I JUST NEED TO KNOW
WHERE TO FIND IT,
WHEN I NEED IT

- Albert Einstein -

Aandachtspunten bij orale antikanker therapie

Waar kan ik informatie vinden?

- BCFI
- SKP
- Farmacotherapeutisch Kompas
- PhiL
- Oncot'app
- EDU-CONTACT
- ...

Casussen

1. Casus 1 – STAP 1 en 2
2. Casus 2 – STAP 3, 4 en 5

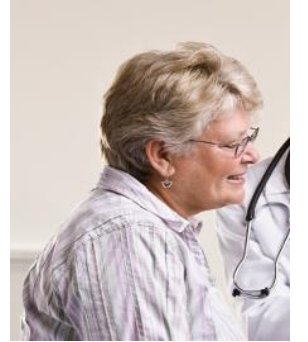

Casus 1 – STAP 1 en 2

1

Doe een intake:
= bevroeg de patiënt
en/of mantelzorger

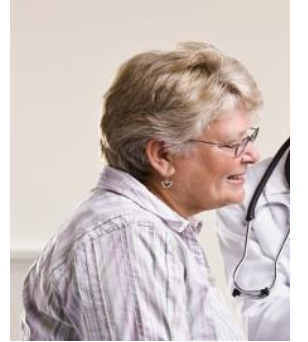

Suzanne (66 jaar) komt bij jou in de apotheek. Je weet dat Suzanne in december 2020 de diagnose kreeg van gemetastaseerde nierkanker (heldercellig renaalcel carcinoom). De diagnose werd gesteld na een aanslepende hoest. Er werd een nefrectomie uitgevoerd. Je hebt Suzanne ondertussen al een tijdje niet meer gezien en vraagt je af hoe het met haar gaat.

Casus 1

1

Doe een intake:
= bevrage de patiënt
en/of mantelzorger

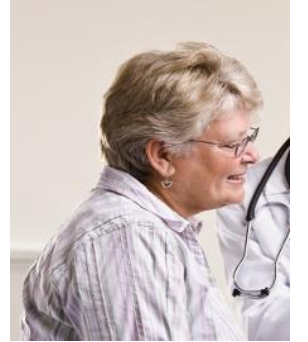
Belang van een grondige INTAKE

- Recente consultatie in het ziekenhuis?
- Reden / aanleiding consultatie?
- Wat werd er besproken in het ziekenhuis?
- Werd er iets gewijzigd in de medicatie van de patiënt?
- Contact met huisarts?

Casus 1

1

Doe een intake:
= bevrage de patiënt
en/of mantelzorger

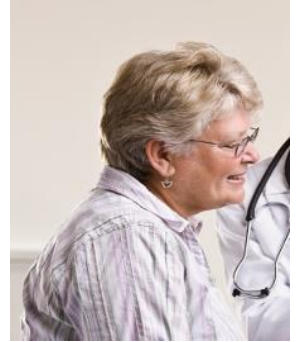
Belang van een grondige INTAKE

- *Je hebt een voorschriftje mee uit het ziekenhuis...*
- *Ben je onlangs (op controle) in het ziekenhuis geweest?*
- *Vertel eens...*
- *Hoe gaat het met jou?*
- ...

Casus 1

2

Verzamel alle
informatie rond
medicatie van de
patiënt

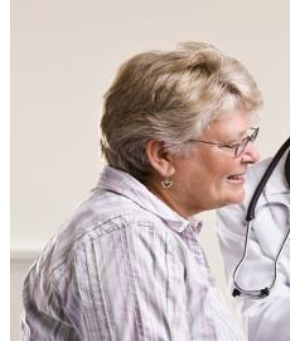
Wanneer je Suzanne vraagt hoe het met haar gaat, vertelt ze je dat ze pas een controle had in het ziekenhuis. Ze hebben gemerkt dat de kanker is teruggekeerd. Ze moet nu nieuwe pilletjes starten, sunitinib (Sutent®) 50 mg. Ze moet de medicatie 4 weken innemen, gevolgd door 2 weken rust. Suzanne heeft geen medicatieschema meegekregen in het ziekenhuis.

**→ Je wilt een volledig en up-to-date overzicht van de medicatie van Suzanne bekomen.
Hoe pak je dit aan?**

Casus 1

2

Verzamel alle
informatie rond
medicatie van de
patiënt

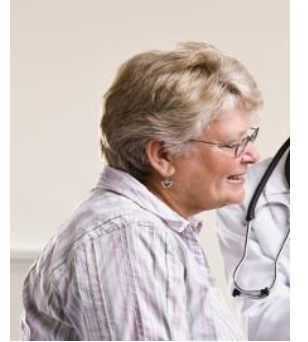
Belang van een volledig en up-to-date **MEDICATIESCHEMA**

- Vertrekken van medicatiehistoriek
- Vertrekken van een bestaand medicatieschema
  - Op Vitalink
  - Van de patiënt zelf
  - Van het ziekenhuis
- Een leeg schema meegeven en laten invullen door patiënt / mantelzorger
- Vragen om medicatie mee te nemen
- **Medicatiebevraging**

Casus 1

2

Verzamel alle
informatie rond
medicatie van de
patiënt

Ga steeds in gesprek met de patiënt, ook al is er een medicatieschema beschikbaar, want:

- Het medicatieschema kan verouderd of onvolledig zijn
- Eigenlijk gebruik kan afwijken

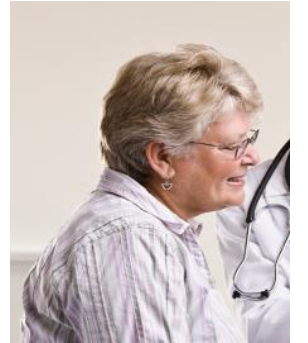
Belangrijk om dit gestructureerd te doen, want:

- Mensen vergeten aan bepaalde geneesmiddelen te denken
- Mensen vermelden vaak niet het gebruik van kruiden, voedingssupplementen of alternatieve geneesmiddelen

Casus 1

2

Verzamel alle informatie rond medicatie van de patiënt

Medicatiebevraging: INHOUD?

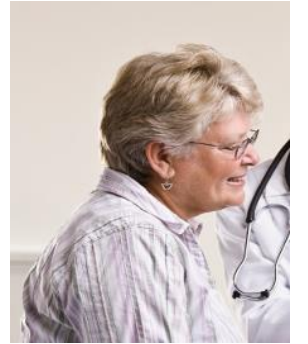
- **Volledig?**
  - Andere medicatie?
  - Supplementen?
- **Gebruik?**
  - Ervaringen?
  - Knelpunten?
  - Klachten?
  - Vragen?

Deze informatie is belangrijk om verdere keuzes op te baseren en begeleiding concreet vorm te geven!

Casus 1

2

Verzamel alle
informatie rond
medicatie van de
patiënt

Medicatiebevraging: HOE?

- **Gesprek en vragen kaderen**
- **Gesprek creëren: patiënt aan het woord**
  - Open vragen
  - Niet suggestief, niet samengesteld
  - Herformuleren / samenvatten
  - Niet meteen op alles ingaan / oplossingen aanreiken
  - Zo nodig parkeren / teruggrijpen naar geneesmiddelen
- **Gesprek op maat van de patiënt**

Casus 1

2

Verzamel alle informatie rond medicatie van de patiënt

Medicatiebevraging: CHECKLIST

Vragen	Indien ja welke?
Bloedverdunners?	
Geneesmiddelen voor reflux?	
Geneesmiddelen/druppels voor het oog?	
Pijnstillers?	
Indien aerosol, steroïden?	
Recent (< 2 weken) gebruik antibiotica?	
Slaappillen?	
Sputen?	
Insuline?	
Vitaminen? Voedingssupplementen?	
Kruidenpreparaten?	
Hormonale geneesmiddelen?	
Dermale preparaten?	
Geneesmiddelen die je maar 1x/week inneemt?	
Geneesmiddelen die je maar 1x/maand inneemt?	

Casus 2 – STAP 3, 4 en 5

3

Vergelijk alle
verkregen informatie
(uit stap 1 en 2)

Roger (75 jaar) komt bij jou in de apotheek met een voorschrift uit het ziekenhuis: dexamethason 20 mg en Asaflow 80 mg. Wanneer je hem vraagt waarom hij in het ziekenhuis is geweest en waarvoor de medicatie werd voorgeschreven, vertelt Hubert dat hij “bloedkanker” heeft. Hubert had de laatste tijd veel last van vermoeidheid en een aanhoudende ondraaglijke pijn in zijn rechterbil. Na bloedname door de huisarts, heeft deze hem doorverwezen naar de dienst hematologie in het ziekenhuis. In het ziekenhuis werd multipel myeloom vastgesteld.

Hubert vertelt ook dat hij een medicatieschema heeft meegekregen in het ziekenhuis.

Casus 2

3

Vergelijk alle
verkregen informatie
(uit stap 1 en 2)

Controleer of er TEGENSTRIJDIGE INFORMATIE staat in de verschillende bronnen

Medicatiehistoriek

Cardio-aspirine

Simvastatine EG

Metformine 850 mg

Coversyl 5 mg

Rennie

Zolpidem EG

Casus 2

3

Vergelijk alle
verkregen informatie
(uit stap 1 en 2)

Controleer of er TEGENSTRIJDIGE INFORMATIE staat in de verschillende bronnen

Voorschriften

Casus 2

 1.25121.99.798	Naam en voornaam van de voorschrijver UNIVERSITAS Karel U.L.
DOOR DE VOORSCHRIJVER IN TE VULLEN: Naam en voornaam Van de rechthebbende ..... Roger 75 jaar	
Vorbehouden aan het verpakkingsvignet	R/ dexamethasone 40 mg pro gel I Dt 30 gel S/ 1x1/ week R/ Asaflow 80 mg Dt 168 co S/ 1x1/dag
Stempel van de voorschrijver Dr. Universitas K.U.L. 1.25121.99.798 E. Van Evenstraat 4 3000 LEUVEN 016/347287	Datum en handtekening van de voorschrijver Uitvoerbaar vanaf voornoemde datum of vanaf: .....
GENEESMIDDELENVOORSCHRIFT	

Casus 2

3

Vergelijk alle
verkregen informatie
(uit stap 1 en 2)

Controleer of er TEGENSTRIJDIGE INFORMATIE staat in de verschillende bronnen

Medicatieschema

Casus 2

Naam	Dosis	Posologie	Tijdstip	Opmerkingen
Revlimid®	25 mg	1 x 1 /d	8 u	Dag 1- 21
Dexamethason	20 mg	1 x 1 / week	8 u	Wekelijks
Asaflow®	80 mg	1 x 1 / d	8u	
Simvastatine EG®	20 mg	1 x 1 / d	18 u	
Coversyl®	5 mg	1 x 1 / d	8 u	
Metformine®	500 mg	3 x 1 / d	8 u – 12 u – 18 u	
Zolpidem EG®	10 mg	1 x 1 / d	22 u	

Casus 2

3

Vergelijk alle
verkregen informatie
(uit stap 1 en 2)

Welke tegenstrijdigheden vallen jou op?

Dubbelmedicatie

- Cardio-aspirine
- Asaflow® (nieuw voorgeschreven)

Casus 2

3

Vergelijk alle
verkregen informatie
(uit stap 1 en 2)

Registratie:

Heeft u onverklaarbare discrepanties (= tegenstrijdigheden) (*) gevonden tussen het medicatieschema zoals opgesteld in het ziekenhuis en de andere informatie waarover u beschikte, zoals het vorig medicatieschema, de medicatiehistoriek of de medicatievoorschriften uit het ziekenhuis?

(*) Onverklaarbare discrepanties zijn verschillen of wijzigingen qua medicatie waarvan het niet duidelijk is voor de patiënt en apotheker of dit doelbewuste wijzigingen zijn. Indien wijzigingen aan de patiënt gecommuniceerd zijn of gemotiveerd/vermeld werden op het medicatieschema, is het geen onverklaarbare discrepantie.

Nee

Ja

Casus 2

3

Vergelijk alle
verkregen informatie
(uit stap 1 en 2)

Registratie:

Welke discrepanties heeft u ontdekt?

- Ontbrekende medicatie/medicatie die de patiënt nam voor de consultatie in het ziekenhuis waarvan het voor de patiënt en apotheker niet duidelijk is of het geneesmiddel doelbewust gestopt werd.
- Ander actief bestanddeel binnen zelfde geneesmiddelenklasse
- Dosisverandering
- Andere

Omschrijf hier kort de discrepantie(s) die u heeft ontdekt.

Casus 2

3

Vergelijk alle
verkregen informatie
(uit stap 1 en 2)

Controleer op **GENEESMIDDEL-GEBONDEN PROBLEMEN!**

Analyse van het geneesmiddelgebruik is belangrijk

- Interacties?
- Contra-indicaties?

Casus 2

3

Vergelijk alle
verkregen informatie
(uit stap 1 en 2)

Bronnen:

- SKP
- BCFI
- Farmacotherapeutisch Kompas
- PhiL - APB
- Formularium Ouderenzorg

Algemene informatie

- EDU-CONTACT productfiches
- Oncot'app

Specifieke informatie

13. ANTITUMORALE MIDDELEN

Chemotherapie, *targeted therapie*, immuuntherapie, diverse antitumorale middelen, antihormonale middelen en producten gebruikt bij ongewenste effecten van antitumorale middelen komen in dit hoofdstuk aan bod. Chemotherapie en *targeted therapie* richten zich rechtstreeks tegen kankercellen. Het cytotoxisch effect van chemotherapie maakt geen onderscheid tussen kankercellen en sneldelende normale cellen. *Targeted therapie* richt zich daarentegen specifiek op kankercellen of op weefsel rond de tumor. *Targeted therapie* wordt onderverdeeld in monoklonale antilichamen, proteïne-kinase inhibitoren, PARP- inhibitoren en proteasoominhibitoren. Immuuntherapie zet het immuunsysteem aan tot een respons tegen kanker.

De interferonen worden besproken in [12.3.2.3. Interferonen](#) ↗

13.1. Chemotherapie

13.2. Targeted therapie

13.3. Immuuntherapie

13.4. Diverse antitumorale middelen

13.5. Anti-hormonale middelen in de oncologie

Revlimid® (lenalidomide)

Revlimid®, met lenalidomide als werkzame stof, wordt gebruikt voor de behandeling van multipel myeloom. Dit is een kanker die een bepaald type witte bloedcel, de plasmacel, aantast. Revlimid® wordt onder andere gebruikt bij patiënten met **nieuw gediagnosticeerde multipel myeloom die niet in aanmerking komen voor een beenmergtransplantatie**. In dit geval kan Revlimid® worden gebruikt in combinatie met **dexamethason**, een anti-ontstekingsgeneesmiddel.

Revlimid® bekomt zijn effect op verschillende manieren. Revlimid® voorkomt de ontwikkeling van tumorcellen, belemmert de groei van bloedvaten in tumoren en stimuleert het afweersysteem om tumorcellen aan te vallen.

Er bestaan 7 soorten Revlimid® capsules: capsules met 2,5 mg, 5 mg, 7,5 mg, 10 mg, 15 mg, 20 mg en 25 mg lenalidomide. De aanbevolen dagelijkse dosis van Revlimid® is **25 mg eenmaal daags**. De aanbevolen dagelijkse dosis van **dexamethason** is **40 mg eenmaal daags**. Als de nevenwerkingen te zwaar doorwegen kan de arts in overleg met jou de dosis verminderen of de behandeling tijdelijk onderbreken.

Neem **éénmaal per dag op een vast tijdstip** de aanbevolen hoeveelheid in met een half glas water. De geneesmiddelen worden toegediend in een **cyclus van 28 dagen**. Neem Revlimid® elke dag in gedurende 21 dagen. Na 21 dagen neem je gedurende 7 dagen **GEEN** Revlimid® in. Dexamethason neem je in op dag 1, 8, 15 en 22 van de cyclus (zie innameschema).

Dosis : ... mg = ... capsule(s) Revlimid® ... mg
 ... mg = ... capsule(s) dexamethason ... mg

Neem **Revlimid® ALTIJD MET of ALTIJD ZONDER voedsel** in. Als je kiest voor inname zonder voedsel, neem je dit telkens ten minste 1 uur voor het eten of 2 uur na het eten. **Dexamethason** neem je best 's morgens **na het ontbijt**.

Slik de capsule(s) in hun geheel door met water. Je mag de capsules niet breken, openen of erop kauwen. Om de capsule uit de blisterverpakking te verwijderen druk je slechts op één uiteinde van de capsule om deze door de folie te drukken. Oefen geen druk uit op het midden van de capsule, aangezien deze hierdoor kan breken.

Als je een **dosis bent vergeten** en het duurt nog 12 uur of langer tot je de volgende dosis moet innemen, neem de capsule(s) dan meteen in zodra je eraan denkt. Als het minder dan 12 uur duurt tot je je nieuwe dosis moet innemen, sla je de vergeten dosis over. Ga de volgende dag verder volgens het gebruikelijke schema.

Revlimid® en dexamethason kunnen een wisselwerking geven met statines (geneesmiddelen die de cholesterol verlagen), bepaalde bloedverdunders, anticonceptiepillen, ... Bespreek met je arts wat je moet doen als je deze middelen neemt vooraleer je de behandeling met Revlimid® start.

Als je tijdens je behandeling met Revlimid® nog **andere medicatie, kruiden, homeopathische middelen of voedingssupplementen** inneemt of overweegt in te nemen, meld dit dan aan je arts of apotheker.

Revlimid® kan de samenstelling van het bloed veranderen en andere klachten veroorzaken. Daarom zal de arts regelmatig een bloedafname plannen om o.a. het aantal bloedcellen te controleren.

- Tijdens de behandeling met Revlimid® mag je **niet zwanger zijn of worden**. Revlimid® kan namelijk schadelijke effecten hebben op het ongeboren kind. Daarom moet je effectieve **anticonceptie** gebruiken vanaf 7 dagen (mannen) of vanaf 4 weken (vrouwen) **vóór** de behandeling en tot 4 weken na het stopzetten van de behandeling.
- Er dient ten minste om de 4 weken een **zwangerschapstest** worden uitgevoerd onder medisch toezicht op de dag van het bezoek aan de voorschrijvend arts of in de 3 daaraan voorafgaande dagen.
- Als je je ongewoon moe of duizelig voelt door de behandeling met Revlimid®, wees dan **bijzonder voorzichtig** wanneer je een **voertuig** bestuurt of een **machine** gebruikt.

Zoals elk geneesmiddel kunnen ook Revlimid® en dexamethason nevenwerkingen hebben, al krijgt niet iedereen daarmee te maken. Volgende **nevenwerkingen** komen **zeer vaak** voor (bij meer dan 1/10 patiënten):

- ✓ Verminderd aantal rode en witte bloedcellen en bloedplaatjes
- ✓ Vermoeidheid, algemene lichamszwakte
- ✓ Verhoogd risico op infecties, bv. longinfectie
- ✓ Verminderde eetlust, gewichtsverlies, veranderingen in smaak
- ✓ Depressie, stemmingswisselingen, slaapproblemen
- ✓ Hoofdpijn, duizeligheid
- ✓ Verminderde gevoeligheid, tinteling of brandend gevoel t.h.v. handen of voeten
- ✓ Vertroebeling van zicht (cataract), wazig zien
- ✓ Daling van de bloeddruk (hypotensie), (neus)bloedingen
- ✓ Kortademigheid, hoesten
- ✓ Diarree of obstipatie, misselijkheid, braken, maagpijn, brandend maagzuur
- ✓ Droge mond, mondslijmvliesontsteking
- ✓ Huiduitslag (rash), jeuk
- ✓ Spier-, gewrichts- en botpijn, spierspasmen, spierzwakte
- ✓ Vochtophoping in handen, enkels of voeten (perifeer oedeem)

Contacteer het behandelend team bij het optreden van volgende tekenen:

- ✓ Als je veel last ondervindt van bovenvermelde nevenwerkingen
- ✓ Als je te veel van Revlimid® hebt ingenomen
- ✓ Bij tekenen van infectie: koorts (38°C), koude rillingen, hoesten, ademhalingsproblemen of een piepende ademhaling, ...
- ✓ Bij bloedingen en blauwe plekken zonder dat u zich bezeerd heeft, puntbloedingen en neusbloedingen
- ✓ Bij kortademigheid, pijn op de borst en zwelling van armen/benen
- ✓ Bij botpijn, spierzwakte, verwardheid of vermoeidheid
- ✓ Bij wazig of verminderd zicht, dubbel zien, spraakproblemen, zwakte in een arm/been, verandering in manier van lopen of evenwichtsproblemen, aanhoudende gevoelloosheid, verminderd gevoel, geheugenverlies of verwardheid

Noteer hier je vragen of specifieke bijwerkingen die je wil bespreken tijdens de volgende consultatie.

Contactgegevens ziekenhuis

Innameschema Revlimid® in combinatie met dexamethason

Alle rechten voorbehouden. Bovenstaande info kan nooit gebruikt worden ter vervanging van een medisch advies van een arts of van de patiëntenbijzitter. Meer informatie binnenkort beschikbaar op www.educontact.be.

Cyclus 28 dagen	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	
Revlimid® ... mg																													
Dexamethason ... mg																													

Revlimid® (lenalidomide)

In combinatie met **dexamethason**

Bij **eerder onbehandeld** multipel myeloom bij patiënten die niet in aanmerking voor **stamceltransplantatie**

- Eerder onbehandeld **multipel myeloom** (ziekte van Kahler) bij patiënten die niet in aanmerking komen voor **stamceltransplantatie**:
  - In combinatie met dexamethason (Rd)

Er zijn vier werkingsmechanismen gekend:

- Antineoplastische eigenschappen:** lenalidomide remt de proliferatie en induceert de celdood van bepaalde hematopoëtische tumorcellen.
- Anti-angiogene eigenschappen:** lenalidomide remt de angiogenese door de migratie en adhesie van endotheelcellen en de vorming van microvaten te blokkeren.
- Immuunmodulerende eigenschappen:** lenalidomide bevordert de T-cel- en Natural Killer (NK)-cel-gemedieerde immuniteit, verhoogt het aantal T-, NK- en NK-T-cellen, en remt de vorming van pro-inflammatoire cytokinen door monocyten.
- Pro-erythropoëtische eigenschappen:** lenalidomide verhoogt de foetale hemoglobineproductie door hematopoëtische CD34+-stamcellen.

Farmacokinetische parameters:

PK

- T_{max} = 0,5 uur – 2 uur
- $T_{1/2}$ = 3 – 5 uur, bij verminderde nierfunctie (< 50 mL/min) tot > 9 uur
- Eliminatie = vnl. via urine, 4% via feces

• **MM-020 studie, NCT00689936:**

Lenalidomide en dexamethason werd vergeleken met een standaardbehandeling van melfalan, prednison en thalidomide. De progressievrije overleving was significant beter bij patiënten die behandeld werden met lenalidomide plus dexamethason (26,0 maanden), in vergelijking met patiënten die een standaardbehandeling kregen (21,9 maanden).

• Dosissen: 2,5 mg, 5 mg, 7,5 mg, 10 mg, 15 mg, 20 mg en 25 mg

• **Posologie:**

- Revlimid®: 25 mg/dag
- Dexamethason: 40 mg/dag

• Bij **ouderen** > 75 jaar: dosisaanpassing dexamethason 20 mg/dag

• Bij **verminderde nierfunctie**: dosisaanpassing Revlimid®

CL_{cr} = 30-50 mL/min	10 mg/dag
CL_{cr} < 30 mL/min, zonder noodzaak tot dialyse	7,5 mg/dag
CL_{cr} < 30 mL/min, dialyse noodzakelijk	5 mg/dag

Regelmatige klinische controles:

- ✓ Overweeg bij gebruik van een hormoonimplantaat of -spiraaltje een profylactisch antibioticum, in het bijzonder bij patiënten met neutropenie.
- ✓ Een **zwangerschapstest** moet onder medisch toezicht worden uitgevoerd tijdens het bezoek aan de voorschrijvende arts of in de 3 dagen voorafgaand aan het bezoek aan de voorschrijvende arts als de patiënt gedurende min. 4 weken effectieve anticonceptie heeft toegepast. Behalve bij bevestigde tubaire sterilisatie, moet de test minstens om de 4 weken worden herhaald (steeds op de dag van het bezoek aan de voorschrijvende arts of in de 3 voorafgaande dagen), inclusief minstens 4 weken na het einde van de behandeling.

- Rijvaardigheid en vermogen om machines te besturen kan beïnvloed worden, aangezien Revlimid® vermoeidheid, duizeligheid, slaperigheid, vertigo en wazig zicht kan veroorzaken.
- **Zwangerschapspreventie-programma (ZPP) = verplicht**
Iedere patiënt aan wie Revlimid® is voorgeschreven moet zodanig voorgelicht worden dat deze alle voorwaarden van het ZPP begrijpt en accepteert; de patiënt dient een instemmingsformulier te ondertekenen.

Lenalidomide veroorzaakt bijwerkingen op de spieren

- Interactie met **statines**
  - Er is een additief effect van bijwerkingen op de spieren met als gevolg een verhoogd risico op rhabdomyolyse
  - Verscherpte klinische en laboratoriumcontrole is aangewezen, vnl. tijdens de eerste behandelingsweken

Lenalidomide verhoogt de plasmaspiegel van digoxine

- Lenalidomide versterkt mogelijk de effecten van digoxine
- Tijdens behandeling met lenalidomide is controle van de digoxinespiegel aangeraden

Dexamethason verhoogt het risico op bloedingen

- Interactie met **vitamine K-antagonisten**
  - Verhoogd risico op bloedingen
  - Controleer nauwgezet de INR (tot 2 weken na einde behandeling)

Dexamethason is een inductor van CYP3A4 en lenalidomide verhoogt de kans op veneuze trombo-embolie

- Interactie met **gecombineerde orale anticonceptiva**
  - Oestrogenen worden sneller afgebroken door CYP3A4 wat kan leiden tot een verminderde werkzaamheid en oestrogenen verhogen eveneens het risico op veneuze trombo-embolie
  - Het gebruik van gecombineerde orale anticonceptiva wordt niet aangeraden

Lenalidomide

Merksnaam	Revlimid	Therapieschema	 Monotherapie	Nevenwerkingen	Braken
Type	Immunomodulator		 Combinatietherapie met		Diepe veneuze trombose
Actuele indicaties	Multipel myeloom		Verschillende combinaties zijn mogelijk		Huidrash
Vergeten dosis, braken, slikproblemen en andere info	<p>Inhalen kan tot 12 uur vóór de volgende dosis</p> <p>Bij belangrijke slikproblemen contacteer de ziekenhuisapotheker voor advies over veilig pletten of breken.</p> <p>Bij braken na de inname wordt de dosis niet opnieuw ingenomen en wordt de volgende dosis op het geplande tijdstip ingenomen.</p> <p>Overgebleven medicatie mag niet weggegooid worden in de vuilnisbak of doorgespoeld worden via de WC of lavabo. De</p>	Innameschema	 Dagelijks Afhankelijk van het schema		Myelosuppressie
		Innamefrequentie	1x/dag		Anorexia
		Innamewijze	 Systematisch bij de maaltijd of op een lege maag		Constipatie
		Interacties	Informatie over interacties op dit moment nog niet beschikbaar		Mucositis
		Bewaring	 Bewaren op kamertemperatuur		Nausea
			 Buiten bereik van kinderen houden		Spier- en gewrichtspijn
		Aandachtspunten	 Zeer teratogeen: dubbele		Vermoeidheid

Humaan geneesmiddel, monopreparaat

Lenalidomide

Basisinfo

GTIN: 05400581009877

Categorie: In België geregistreerd geneesmiddel (S01A)

Van toepassing sinds **05/10/2021**

Wetgeving: Geen etiket - geneeskundig voorschrift - bewaring buiten vergiftkast (OR)
Mag niet voorgeschreven worden door vroedvrouwen

Van toepassing sinds **05/10/2021**

Doping: Niet opgenomen in de dopinglijst van de Franse en Vlaamse Gemeenschap

Van toepassing sinds **05/10/2021**

Marktstatus: **Z** Terugbetaalbaar product, (nog) niet op de markt

Van toepassing sinds **01/11/2021**

Labo: EG NV/SA

Van toepassing sinds **05/10/2021**

Bewaring: Omgevingstemperatuur (15°C tot 25°C)

Bereiding: Geen bereiding

Omwisselingsvoorwaarden: Geen informatie

Prijzen

Publiekprijs - (6 %)

(btw%):

Terug-

betalings-

basis:

Fiscaal BTW 6%, buiten forfait - urinaal-verstelbaar, kunsttaars, tracheacanule (= kleine bandagisterie)

Apothekers-

prijs:

Af-fabriek- € 1.454,23

prijs:

Af-fabriek € 1.454,23

terug-

betalings-

basis:

Terugbetalingsmodaliteiten

A. RIZIV-terugbetalingen

Dit product is uitsluitend terugbetaalbaar indien voorgeschreven en toegediend in een verplegingsinrichting

B. Andere verzekeringsinstellingen

Dit product is niet terugbetaalbaar binnen RailCare, NIOOO, de Medische Militaire Dienst of de Federale Politie

Verpakking

Inhoud: 21 x Harde capsules

Dosering: 10 MG

Galenische vorm voor Harde capsules

de toediening:

Toedieningsweg: oraal

Steriel product: Nee

Hospitaalverpakking: Nee

Morfologische kenmerken

Geen gegevens beschikbaar voor dit product

Humaan geneesmiddel, monopreparaat

Lenalidomide

Eerste uitgifte-informatie patient

- U kan dit geneesmiddel tijdens of buiten de maaltijden innemen
- De gelule mag niet worden geopend
- Drink voldoende water tijdens de behandeling
- Gebruik een zachte zeep en hydraterende crème, dep de huid voorzichtig droog
- Een efficiënte contraceptieve methode voor mannen en vrouwen is aangeraden

© APB

Lees ook aandachtig de bijsluiter voor het publiek, die u in de verpakking van uw geneesmiddel vindt.

Afdrukken

Eerste uitgifte-informatie apotheker

- Dit geneesmiddel tijdens of buiten de maaltijden innemen
- De gelule niet openen (toxiciteit)
- Om constipatie of dehydratatie te vermijden in geval van diarree
- Vermijd irriterende producten; huidproblemen zijn een frequente bijwerking
- TERATOGEEN EFFECT: efficiënte contraceptie voor vrouwen en mannen
- IND: multipel myeloom, lymfoom, ...

Casus 2

Naam	Dosis	Posologie	Tijdstip	Opmerkingen
Revlimid®	25 mg	1 x 1 /d	8 u	Dag 1- 21
Dexamethason	20 mg	1 x 1 / week	8 u	Wekelijks
Asaflow®	80 mg	1 x 1 / d	8u	
Simvastatine EG®	20 mg	1 x 1 / d	18 u	
Coversyl®	5 mg	1 x 1 / d	8 u	
Metformine®	500 mg	3 x 1 / d	8 u – 12 u – 18 u	
Zolpidem EG®	10 mg	1 x 1 / d	22 u	

Casus 2

3

Vergelijk alle
verkregen informatie
(uit stap 1 en 2)

Om welke combinaties maak jij je zorgen?

Interactie

- Lenalidomide (Revlimid®)
- Simvastatine

→ Waar zoek je dit verder uit? Wat besluit je? Wat antwoord je aan de patiënt?

Casus 2

3

Vergelijk alle
verkregen informatie
(uit stap 1 en 2)

Bronnen:

- PhiL – APB
- UpToDate
- MedScape Drug interaction Checker
- <http://cancer-druginteractions.org/>
- Commentaren medicatiebewaking
- Stockley's Drug Interactions

Interactie tussen Belgische geneesmiddelen, farmaceutische grondstoffen en/of voedings- en genotmiddelen

Afdrukken

Geselecteerde elementen:

+ Een element toevoegen | **Selectie wissen**

SIMVASTATINE 40 MG TEVA COMP ENROB 30 X 40 MG

REVLIMID CAPS 21 X 25,0MG

Geneesmiddeleninteracties

Ernstig ⓘ

i i+ SIMVASTATINE 40 MG TEVA COMP ENROB 30 X 40 MG (Simvastatine) — REVLIMID CAPS 21 X 25,0MG (Lenalidomide)

Interacties met voedings- of genotmiddelen

Ernstig ⓘ

i i+ SIMVASTATINE 40 MG TEVA COMP ENROB 30 X 40 MG (Simvastatine) ← Pompelmoes, pomelo

Interactie: **SIMVASTATINE 40 MG TEVA COMP ENROB 30 X 40 MG (Simvastatine) — REVLIMID CAPS 21 X 25,0MG (Lenalidomide)**

Klinische relevantie: **Ernstig** ⓘ

Bronnenbeoordeling: Staat van de beschikbare gegevens zwak

Plausibiliteit van het mechanisme: Aannemelijk mechanisme ⓘ

Aard van de bronnen: Samenvatting van de kenmerken van het product, case-reports (consistent)

Expertmonografie

Interagerende stoffen

Simvastatine — Lenalidomide

Farmacologisch effect ⓘ

- Bij gelijktijdige behandeling met een statine en lenalidomide bestaat er een verhoogd risico op myopathie en rabdomyolyse. Symptomen zijn spierpijn, spierzwakte en donkere urine alsook een sterk verhoogde creatinekinaseactiviteit.
- Myopathie kan onmiddellijk na het begin van de gelijktijdige behandeling, maar evengoed ook weken tot maanden later optreden, bv. na een verhoogde spierinspanning of bij andere factoren die de plasmaconcentratie van het statine verhogen.

Mechanisme ⓘ

- Men vermoedt additieve myotoxische effecten.

Maatregelen ⓘ

- Bij gelijktijdige behandeling met een statine en lenalidomide moeten de patiënten in het bijzonder tijdens de eerste weken klinisch en chemisch-laboratorisch opgevolgd worden.
- Patiënten, die een statine innemen, moeten geïnformeerd worden over het risico op myopathie. Wanneer symptomen van een myopathie optreden, moet de patiënt onmiddellijk zijn arts raadplegen. De creatinekinaseactiviteit moet dan gecontroleerd worden.

[Edit Cancer Drugs](#) / [Edit Comedications](#) / [View Interactions](#)

 Drug interactions between oncolytics

[Results Key](#)

[Switch to Table View](#)

[Start a new interaction query](#)

Generate a personalised report in PDF format

Report ID:

[Download PDF](#)

Potential Interaction

Lenalidomide

Simvastatin

Quality of Evidence: Very Low

Summary:

Coadministration has not been studied but based on metabolism and clearance a pharmacokinetic interaction is unlikely. Simvastatin is metabolised by CYP3A4. Simvastatin is also a substrate of BCRP and the active metabolite is a substrate of OATP1B1. Lenalidomide does not inhibit or induce CYPs, BCRP or OATP1B1. However, coadministration with simvastatin increases the risk of rhabdomyolysis. If coadministration is clinically necessary, monitor closely for signs of rhabdomyolysis (e.g. muscle pain, stiffness, dark urine).

Description:

See Summary

Casus 2

3

Vergelijk alle
verkregen informatie
(uit stap 1 en 2)

Interactie lenalidomide - statines:

Verhoogd risico op myopathie en rabdomyolyse (risico hoogst tijdens eerste weken)

- Symptomen: spierpijn en spierzwakte (t.h.v. benen), donkere urine, sterk verhoogd creatinekinase
- Mechanisme?

→ Patiënt informeren + regelmatige bloedcontroles

Casus 2

3

Vergelijk alle
verkregen informatie
(uit stap 1 en 2)

Registratie:

Heeft u, naast de discrepanties, een geneesmiddel gerelateerd probleem (*) gedetecteerd?

(*) Een geneesmiddel gerelateerd probleem is een gebeurtenis of een situatie die gelinkt kan worden aan farmacotherapie en die het verwachte therapeutisch resultaat daadwerkelijk of mogelijk beïnvloedt. Het probleem kan o.m. gerelateerd zijn aan het gebruik van het geneesmiddel, de keuze van het geneesmiddel, de dosering, enzovoort.

Nee

Ja

Casus 2

3

Vergelijk alle
verkregen informatie
(uit stap 1 en 2)

Registratie:

Welke geneesmiddel gerelateerde problemen heeft u ontdekt?

- Gerelateerd aan het gebruik van het geneesmiddel
- Gerelateerd aan de keuze van de therapie
- Gerelateerd aan de keuze van het geneesmiddel
- Gerelateerd aan keuze van de dosering
- Gerelateerd aan de kwaliteit van het voorschrift
- Gerelateerd aan de patiënt
- Gerelateerd aan logistiek
- Andere

Casus 2

3

Vergelijk alle
verkregen informatie
(uit stap 1 en 2)

Registratie:

Specificeer het geneesmiddel gebonden probleem gerelateerd aan de keuze van de therapie

Geen overeenstemming met de richtlijnen
Contra-indicatie
Interactie
Geneesmiddel zonder indicatie
Dubbelmedicatie
Neveneffect
Ontbrekende documentatie over de patiënt
Andere

Omschrijf hier kort het geneesmiddel gerelateerd probleem / de geneesmiddel gerelateerde problemen die u heeft ontdekt.

Casus 2

4 **Onderneem de nodige acties**

Hoe communiceer je dit aan de patiënt?

Indien analyse gebeurt tijdens het gesprek met de patiënt:

1. Vraag tijd
2. Kondig aan wat je gaat doen
3. Bespreek wat het resultaat is van je bevindingen
4. Bevestig

Casus 3

4 **Onderneem de nodige acties**

Deel bevindingen ook met andere zorgverleners!

- Medicatieschema via Vitalink opladen
- Medicatieschema dubbel meegeven aan patiënt en zeggen dat ze hij/zij dit moet afgeven bij volgende consultatie
- Telefonisch melden

Casus 3

5

**Geef op maat
medicatiebegeleiding**
*(aan patiënt en/of
mantelzorg)*

Overloop het medicatieschema met de patiënt en focus op:

- **Gebruik**

- Aandachtspunten bij gebruik?

- **Therapietrouw**

- Medicatieschema haalbaar?
- Hoe orale antikanker therapie inpassen in bestaande medicatie?

Casus 3

5

**Geef op maat
medicatiebegeleiding**
*(aan patiënt en/of
mantelzorg)*

Gesprek afsluiten:

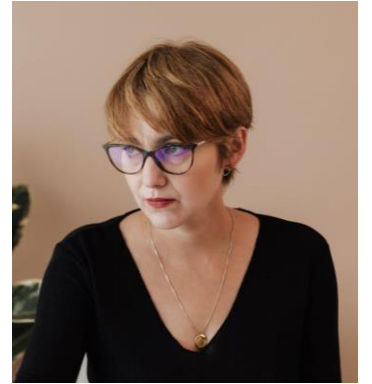
- **Vraag feedback, teach back**

- "Ik weet niet of ik zelf duidelijk ben geweest? Kan je me vertellen hoe je het nu zou doen?"

- **Beantwoord bijkomende vragen**

- "Welke vragen heb je nog?"

Casus 4

Martine komt bij jou in de apotheek. Je weet dat Martine in behandeling is voor borstkanker. Ze vertelt je dat ze laatste tijd nog al last heeft van opvliegers. Een vriendin van haar gebruikt Bio-Climal® en dat helpt haar goed. Ze vraagt jou of ze ook een doosje kan krijgen.

- ✓ Checken voor interactie
- ✓ Terugkijken in brochure
- ✓ Doorverwijzen bij nevenwerkingen?

Volgende opleidingen

- **Opleiding IPSA**
- **Interactieve workshop Midden-Vlaanderen**

Hartelijk dank voor jullie
aandacht!

Vragen?

